

A Népszámlálás 2011. adatfeldolgozásának műhelytitkai, avagy a papír alapú kérdőívek sorsa

Sajtóanyag

Közölhető: 2012. augusztus 9. 13 óra

A Központi Statisztikai Hivatal (KSH) és az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. együttműködésének köszönhetően 2013 márciusában rendelkezésre fognak állni a 2011. évi népszámlálás adatai. Az adatfeldolgozás összetett folyamata magas színvonalú informatikai támogatással, szigorú adatvédelmi szabályok betartása mellett, közfoglalkoztatottak bevonásával történik.

A 254/2011. (XII. 6.) és a 41/2012. (III.14.) kormányrendeletekkel módosított 305/2010. (XII. 23.) kormányrendeletben előírtaknak megfelelően az Educatio Társadalmi Szolgáltató Nonprofit Kft. 2012. május 15-én megkezdte a népszámlálás során keletkezett 11,4 millió papír kérdőív feldolgozását. Az Educatio Kft.-nél zajló feldolgozás a KSH előírásai szerinti szigorú biztonsági szabályok és folyamatos minőség-ellenőrzés mellett történik november végéig.

Adatvédelem

A papír alapú kérdőívek feldolgozása során az Educatio Nkft. betartja az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény, valamint a statisztikáról szóló 1993. évi XLVI. törvény, illetve a 2011. évi népszámlálásról szóló 2009. évi CXXXIX. törvény, valamint a KSH és az Educatio Nkft. között létrejött szerződés előírásait. A dokumentumok kezelése zárt hálózaton történik, így az arra jogosultakon kívül senki nem férhet hozzá a rendszerhez.

Az adatkezelés rendjét emellett a folyamatban résztvevő valamennyi személyre kiterjedő részletes adatvédelmi és informatikai biztonsági szabályzatok határozzák meg.

Kapcsolódás a közmunka programhoz

Annak érdekében, hogy az Educatio Nkft. maradéktalanul eleget tegyen a szerződésben vállalt kötelezettségeinek, nagy létszámú munkatárs alkalmazása szükséges. Ebben Budapest Főváros Kormányhivatalának Munkaügyi Központja, valamint Pest Megye Kormányhivatalának Munkaügyi Központja nyújtott segítséget.

A munkaügyi központokban megrendezett csoportos tájékoztatók 5 hét alatt 69 alkalommal kerültek lebonyolításra, az ott megjelentek száma összesen 2846 fő, az átlagos csoportlétszám 41 fő volt. 1821 fő jelentkezett csoportos interjúra, közülük 597 fő került be a második körös, egyéni interjúra. A 32,7%-os megfelelési arány a teszteken és az interjúkon kifejezetten jó aránynak tekinthető.

Az eredményes kiválasztásban nagy szerepe volt a munkaügyi központok munkatársainak, akik az Educatio Nkft. által megadott szempont- és feltételrendszer alapján lelkiismeretesen, kitartóan szűrték ügyfeleiket. 28 napon át zajlott az interjúztatás és kevesebb, mint 6 hét alatt megtörtént a kiválasztás.

Az Educatio Nkft. 2012. május 15-én befejezte a közfoglalkoztatott munkaerő toborzását, melynek folyamán a 493 fős tervezett maximális létszám mellett mintegy 80 fős tartalékállomány is kiválasztásra került.

IT-támogatás

A társaság kifejezetten a feldolgozási folyamatokat támogató, erre a célra kifejlesztett, rendkívül összetett szoftver workflow rendszert dolgozott ki, amelynek a fő komponensei a következők: szkennelés, laptípus felismerés, karakterfelismerés (marker, illetve szám), azonosító ellenőrzés, teljesség ellenőrzés, karaktermátrix, szabad szöveges rögzítő, utólagos hibajavító és összehasonlító, minőségellenőrző, szakértői rendszer, riport felület. Ezeknek a tervezése, fejlesztése, illetve tesztelése kevesebb, mint másfél hónap alatt valósult meg.

Az adatbevitel menete

A népszámlálási kérdőívek tömeges feldolgozása az alábbi szakaszokra tagolódik:

1. Beszállítás, raktározás: a kérdőívek átvétele komoly biztonsági és a teljességet biztosító szabályok szerint történt, a dossziék tárolása és jelölése olyan, hogy minden pillanatban visszakereshető, mely fázisokon esett át az adott számlálókörzet kérdőíveinek csomagja. A kérdőívek raktározása, illetve mozgatása során folyamatosan, minden munkafolyamat tekintetében kiemelt szintű tűzvédelmi, adatvédelmi, és biztonsági szempontokat érvényesítünk.

2. Szkennelés: a papír kérdőívek digitalizálását, a kérdőíveken szereplő számok és markerek (X-ek) felismertetését, elektronikussá tételét foglalja magában. A rögzítésnek kiemelten magas minőségi követelményeknek kell megfelelni: pl. 1000 kérdőíven szereplő mintegy 15000 markerből maximum egy lehet hibásan rögzített. Ebben a szakaszban zajlik a **címek maszkolása**: a beszkennelt kérdőíveken a lakcímek már nem láthatók, ezzel a KSH eleget tett annak az adatvédelmi előírásnak, hogy a feldolgozás után a címek és az adatállományok külön kezelendők. A szkennelésre való előkészítést és a szkennelést közfoglalkoztatottak végzik. Azokban az esetekben, amikor a markerek és számok javítottak, a számítógépes felismertetés mellett szintén szükséges, hogy a közfoglalkoztatott munkatársak ellenőrizzék a felismertetést a minőségi követelmények teljesítése érdekében.

3. Teljesség ellenőrzése: nem „ragadt-e össze” két kérdőív, megvan-e minden kitöltött kérdőív. Ha hiány van, újra kell szkennelni.

4. Szöveges válaszok kézi rögzítése: a sokféle kézírás felismertetése a számítógéppel bizonytalanabb, mint a számoké vagy a markereké, ezért ezeket rögzítik a közfoglalkoztatottak. A magas minőségi követelmény eléréséhez az adatfeldolgozások során általánosan használt dupla rögzítést alkalmazzuk, az eltéréseket karakter szinten vizsgáljuk, ezt követi a javítási fázis. A szakképzettség, foglalkozás, munkahelyre vonatkozó válaszok a rögzítendő mezők.

5. Szakértői javítás: a KSH munkatársai végzik, azoknak a hibáknak a javítása tartozik ide, ahol a kérdőív logikai összefüggéseit kell figyelembe venni. Például, ha valaki 1928-ban született, és egyetemre jár a személyi kérdőív bejegyzései szerint, akkor valószínű, hogy a születési dátumot elírta, valójában 1982-ben született. Ha ezt a többi adata alátámasztja (pl. kollégiumban lakik), javítani kell a születési dátumot.

6. Kész adatok átadása a KSH-nak: az elkészült állományokon a KSH lefuttatja az informatikai ellenőrző programját, és ha hibátlannak találja az állományt, azt átveszi, és kiadja az engedélyt a papírkérdőívek megsemmisítésére.

7. Papírkérdőívek megsemmisítése: zárt, ellenőrzött keretek között történik, a kérdőívek alapanyaga újrahasznosításra kerül.

Sajtókapcsolat:

Holka László
KSH sajtóreferens
T. 3456-121
laszlo.holka@ksh.hu